

El narrador i novel·lista Edgar Lawrence Doctorow va néixer a Nova York el 6 de gener del 1931

ARXIU

tagonista, membre d'una família que viu itinerant per tot el país, s'adona que per fi és estimat just en el moment que la seva vida se n'ha anat en orris per un barril de querosè que indefectiblement inflama totes les cases en què va vivint la família.

Dos nivells formals

El recull es tanca amb *Tot el temps del món*. És un relat que sobta, ja que hi conviuen dos nivells formals que no consonen. D'una banda, l'impuls que imprimeix el tòpic que escolta tothora el jubilat protagonista ("tens encara tot el temps del món al davant", li diu tothom), i de l'altra un nivell força espiritual. El conte és fallit, o massa manierista, però alhora lliga amb tot el devesall profund –ja que empra un to moral que transcendeix– d'autors com ara John Cheever, Richard Ford, Ethan Canin o Flannery O'Connor. Sempre ens preguntem, quan sentim aquest to consciencios i estremidor, si respon a una manera de ser nord-americana o si és inútil traslladar aquesta veu d'autor a un país.

Doctorow agrada, és un gran escriptor, i aquest volum de contes és una baula més dins de la feliç línia d'edició que Edicions de 1984 està fent amb els llibres de l'autor nord-americà. *

Juvenil

Aquell agost del segle passat

Andreu Sotorra

El poeta, narrador i periodista cultural, Jordi Llavina (Gelida, 1968) torna a l'àmbit de la literatura per a infants –hi va debutar amb el conte *Capa d'ozó* (La Galera, 1999)– amb una novel·la breu que, al lector, li semblarà d'entrada que és un recull d'impressions d'un temps que no tornarà, però que, de cop i volta, pren embranzida i agafa el gruix d'un relat que amaga un cert misteri, embolcallat de múltiples records d'infància.

En els racons de la memòria tothom hi conserva inconscientment una olor, un color, una música o un soroll que, en activar-se el xip, el transporta a una altra època. En el cas de Jordi Llavina, el fet d'escoltar la paraula *agost* li recorda el brogit de la marxa enrere d'un cotxe. Aquest és el coixí o l'excusa que l'autor fa servir per convertir en petit mite algunes de les escenes i imatges viscudes a mitjan anys setanta del segle passat, en unes estades d'estiu en un poble del sud que no anomena, on re- viuen el taverner, els sifons de vidre amb funda protectora que avui són objectes *vintage*, les figuretes dels soldadets de plom, el xèrif i la caravana, les cortines de ganxets, els quaderns de repàs d'estiu, el TBO, el llapis Faber i la goma Milan, els còdols de riera, els carrers del poble...

Són estampes, doncs, en trenta capítols brevíssims que, com deia, semblen només impressions fins que, a mig relat, un paleta que treballa en un antic envà de la casa del poble troba un buit i, amb zel d'arqueòleg, acaba descobrint, en una paret mestra, una vella arqueta que es converteix en un misteri ple de rellotges que, fetes les oportunes investigacions, es remunten al temps del rebesavi del protagonista. Són rellotges de corda, rellotges de cadena i d'infern de butxaca, qui sap si d'alguna cort imperial, però que el rellotger de la ciutat més pròxima al poble d'estiueig diu que no valen ni el seu pes en llautó.

De Miguel Delibes, pels records, a Hugo Cabret, pels rellotges, segurament que sense proposar-s'ho, l'autor fa un recorregut literari a cavall de dos temps, amb una mirada poètica que es materialitza amb alguns poemes inclosos en el relat: *Nen que espia son pare mentre s'afaita*, *El nen rodamón* i *El nen poruc*.

El perill de mirar enrere en literatura per a infants sempre és que els lectors d'avui no s'hi identifiquin prou o que els sembli un "conte de batallera". En el cas de *L'arqueta dels rellotges*, aquest perill se supera amb un relat de lectura atractiva que furga en els sentiments intemporals de qualsevol infant que viu uns dies especials fora de casa i, de passada, revela els sentiments adormits en la nostàlgia dels més grans.

Les il·lustracions de Marta Espinach Llavina (Gelida, 1967) reflecteixen les impressions de l'autor, en làmines en color i primers plans, algunes amb tècnica del *collage*, barrejant elements reals, i aconseguint que cadascuna doni vida a les impressions del protagonista que, com en el cas del relat de l'autor, sembla que sorgeixin també d'imatges viscudes, no només per la relació familiar i geogràfica de la coautoria sinó per la coincidència generacional d'escriptor i il·lustradora en l'agost llunyà d'un temps i un país. *

L'arqueta dels rellotges
 Autor: **Jordi Llavina**
 Il·lustracions: **Marta Espinach**
 Editorial: **Cruïlla Barcelona, 2012**
 Pàgines: **110**
 Preu: **7,40 euros**
A partir 7 anys

La pell de l'aigua
 Autora: **Isabel Olesti**
 Premi **Mallorca**
 Editorial: **Proa Barcelona, 2012**
 Pàgines: **285**
 Preu: **17,50 euros**

Isabel Olesti ha escrit una novel·la sobre una dona que somia

